Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата

(Обн., ДВ, бр. 20 от 5.03.1999 г., в сила от 1.09.1999 г., изм., бр. 1 от 4.01.2000 г., изм. и доп., бр. 43 от 26.04.2002 г., в сила от 26.04.2002 г., бр. 76 от 6.08.2002 г., доп., бр. 16 от 18.02.2003 г., бр. 22 от 11.03.2003 г., изм. и доп., бр. 6 от 23.01.2004 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 85 от 28.09.2004 г., изм., бр. 115 от 30.12.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 79 от 4.10.2005 г., бр. 92 от 18.11.2005 г., в сила от 18.11.2005 г., изм., бр. 99 от 9.12.2005 г., в сила от 10.06.2006 г., доп., бр. 102 от 20.12.2005 г., изм. и доп., бр. 103 от 23.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 61 от 28.07.2006 г., изм., бр. 64 от 8.08.2006 г., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., бр. 82 от 10.10.2006 г., доп., бр. 85 от 20.10.2006 г., в сила от 20.10.2006 г., изм., бр. 102 от 19.12.2006 г., изм. и доп., бр. 22 от 13.03.2007 г., бр. 51 от 26.06.2007 г., изм., бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., бр. 97 от 23.11.2007 г., изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., изм. и доп., бр. 69 от 5.08.2008 г., бр. 88 от 10.10.2008 г., изм., бр. 102 от 28.11.2008 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., изм. и доп., бр. 75 от 18.09.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 54 от 16.07.2010 г.)

§ 1. В чл. 99, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В изречение 1 думата „кратковременно” се заменя с думите „възмездно и безвъзмездно”;

2. Изречение второ се заличава.

§ 2. В чл. 165, ал. 2 точка 6 думата „и” се заменя с „и/или”.

§ 3**.** В чл. 167, ал. 2 точка 2 думата „кратковременно” се заличава.

§ 4. В чл. 168, ал. 1 думата „и” се замества с „и/или”.

§ 5. В чл.175, ал.1. се създава нова точка 7 със следния текст:

„т. 7. управлява моторно превозно средство по пътна лента сигнализирана за движение само на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници , без да има право на това.”

§ 6. В чл. 182 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите “10 лв.” се заменят с “20 лв.”;

б) в т. 2 числото “30” се заменя с “50”;

в) в т. 4 числото “150” се заменя с “200”, а думите “и един месец лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

г) в т. 5 числото “41” се заменя с “40”, числото “200” се заменя с “300”, а думите “и два месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

д) в т. 6 числото “51” се заменя с “50”, числото “250” се заменя с “350”, а думите “и три месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заменят с “и за всеки следващи 5 км/ч превишение над 50 км/ч глобата се увеличава с 50 лв.”.

2. В ал. 2:

а) в т.1 думите “10 лв.” се заменя с “20 лв.”;

б) в т. 4 числото “100” се заменя със “150”, а думите “и един месец лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

в) в т. 5 числото “150” се заменя с “200”, а думите “и два месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

г) в т. 6 числото “51” се заменя с “50”, числото “200” се заменя с “300”, а думите “и 3 месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заменят с “и за всеки следващи 5 км/ч превишение над 50 км/ч глобата се увеличава с 50 лв.”.

3. В ал. 3:

а) в т. 1 думите “10 лв.” се заменят с “20 лв.”;

б) в т. 2 числото “30” се заменя с “50”;

в) в т. 3 числото “100” се заменя със “150”, а думите “и един месец лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

г) в т. 4 числото “200” се заменя с “250”, а думите “и два месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

д) в т. 5 числото “300” се заменя с “400”, а думите “и три месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заличават;

е) в т. 6 числото “51” се заменя с “50”, а думите “и три месеца лишаване от право да управлява моторно превозно средство” се заменят с “и за всеки следващи 5 км/ч превишение над 50 км/ч глобата се увеличава с 50 лв.”.

4. Алинея 4 се изменя така:

“(4) Когато нарушението по ал. 1 – 3 е повторно, наказанието е предвидената глоба в двоен размер за съответното нарушение.”

5. Създава се ал. 5:

„(5) Когато нарушението по ал. 1 – 3 е системно, водачът се наказва с предвидената за съответното нарушение глоба в двоен размер и лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок 1 година.”

§ 7. В чл.183, ал.2 т. 10 се отменя.

§ 8. В чл. 188 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато нарушението е извършено при управление на моторно превозно средство, собственост на юридическо лице, предвиденото по този закон наказание се

налага на неговия законен представител или на лицето, посочено от него, на което е предоставил моторното превозно средство.”

§ 9. В чл. 189 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 4, 5, 6, 7, 8 и 9:

„(4) При нарушение, установено и заснето с техническо средство в отсъствието на контролен орган и на нарушител, се издава електронен фиш за налагане на глоба в размер, определен за съответното нарушение. Електронният фиш съдържа данни за: териториалната структура на Министерството на вътрешните работи, на чиято територия е установено нарушението, мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на моторното превозно средство, собственика на когото е регистрирано превозното средство, описание на нарушението, нарушените разпоредби, размера на глобата, срока, сметката или мястото на доброволното й заплащане. Образец на електронния фиш се утвърждава от министъра на вътрешните работи.

(5) Електронният фиш по ал. 4 се изпраща на лицето по чл. 188, ал. 1 и 2 с препоръчано писмо с обратна разписка. В 14-дневен срок от получаването му собственикът заплаща глобата или предоставя в съответната териториална структура на МВР декларация с данни за лицето, извършило нарушението. На лицето, посочено в декларацията, се издава и изпраща електронен фиш по ал.4 за извършеното нарушение. Първоначално издаденият електронен фиш се анулира.

(6) В 7-дневен срок от получаването на електронния фиш може да се направи писмено възражение пред директора на съответната структура на Министерството на вътрешните работи. Директорът разглежда възражението и преценява доказателствата в 7-дневен срок от постъпването му. Издаденият електронен фиш се анулира, ако от събраните доказателства е установено, че:

1. моторното превозно средство е било обявено за издирване;

2. нарушението е извършено с моторно превозно средство със специален режим на движение.

(7) Директорът на областната дирекция на Министерството на вътрешните работи уведомява собственика на превозното средство, а когато то е собственост на юридическо лице – неговия законен представител, за решението си по ал.6, в 7-дневен срок от датата на анулирането, съответно - на отказа за анулиране на фиша.

(8) Електронен фиш, глобата по който не е платена доброволно в срока по ал.5, а в случаите, в които е направено възражение по реда на ал. 6 – в 14-дневен срок от съобщаването на решението за отказ за анулирането му, се смята за наказателно постановление и може да се обжалва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(9) При доброволно плащане на глоба, наложена с фиш, се дължи 70 на сто от размера на наложената с него глоба.”

2. Досегашните ал. 4, 5, 6, 7 и 8 стават съответно ал. 10, 11, 12, 13 и 14.

§ 10. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1.В § 1 се създава ал. 4:

„(4) Създава се фонд за безопасност на движението, управляван от министъра на вътрешните работи.

1. Във фонда за безопасност на движението постъпват средствата от глоби за нарушения, установени с технически средства и системи, както и средства от дарения и други приходи, предвидени в нормативен акт.

2.Средствата от фонда се разходват за дейности по контрола на движението по пътищата и подобряване на пътната безопасност.

3.Редът и условията за управление на средствата от фонда се определят с акт на Министерския съвет.”

2. В § 6 от Допълнителните разпоредби се създава т. 61 и т.62:

“61. “Системно” е нарушението, извършено три или повече пъти в едногодишен срок от влизане в сила на първото наказателно постановление или на първия фиш, с който на нарушителя се налага наказание за същото по вид нарушение.

62. По смисъла на този закон „Електронен фиш” е електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или друг носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа на постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 11. В Закона за административните нарушения и наказания (Обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г., изм., бр. 54 от 1978 г., доп., бр. 28 от 1982 г., изм. и доп., бр. 28 от 1983 г., изм., бр. 101 от 1983 г., доп., бр. 89 от 1986 г., изм. и доп., бр. 24 от 1987 г., изм., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., изм. и доп., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 от 1996 г., изм., бр. 110 от 1996 г., изм. и доп., бр. 11 от 1998 г., доп., бр. 15 от 1998 г., изм., бр. 59 и 89 от 1998 г.; доп., бр. 85 от 1998 г., изм. бр. 51 от 1999 г., изм. и доп., бр. 67 от 1999 г., доп., бр. 114 от 1999 г., изм., бр. 92 от 2000 г., бр. 25 от 2002 г., изм. и доп., бр. 61 от 2002 г., изм., бр. 101 от 2002 г., доп., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 от 2005 г., изм. и доп., бр. 79 от 2005 г., изм., бр. 30 от 2006 г., бр. 33 от 2006 г., изм. и доп., бр. 69 от 2006 г., доп., бр. 108 от 2006 г., бр. 51 от 2007 г., изм., бр. 59 от 2007 г., изм. и доп., бр. 97 от 2007 г., изм., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 39 се създава ал. 4:

„(4) За случаи на административни нарушения по Закона за движението по пътищата, установени и заснети с техническо средство в отсъствие на контролен орган и нарушител, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава електронен фиш.”

2. В Глава трета наименованието на Раздел V се изменя така: „Раздел V. Обжалване на наказателните постановления и на електронните фишове”.

3. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 думата „подлежи” се заменя с „и електронният фиш подлежат”;

б) в ал. 2 се създава изречение второ: „Електронният фиш подлежи на обжалване в определения в Закона за движението по пътищата срок.”

в) в ал. 3 след думата „постановления” се добавя „и електронните фишове”.

4. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 след думата „постановление” се добавя „и на електронния фиш”, а думата „го” се заменя с „ги”;

б) в ал. 2 след думата „постановление” се добавя „или на обжалвания електронен фиш”.

5. В чл. 61, ал. 1 след думата „постановление” се добавя „или електронния фиш”.

6. В чл. 63, ал. 1 след думата „постановление” се добавя „или електронния фиш”.

7. Създава се чл. 85а:

“Чл. 85а. Доколкото в този закон няма особени правила за административнонаказателния процес при нарушения, установени с техническо средство съгласно чл. 39 ал. 4, се прилагат разпоредбите на Закона за движението по пътищата.”

8. Създава се подразделение „Допълнителна разпоредба”:

„§ 1а. По смисъла на този закон „Електронен фиш” е електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или друг носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа на постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства.”

§ 12. За нарушения извършени до влизане в сила на този закон се прилага досегашния ред.

ВНОСИТЕЛИ: Иван Вълков и група н.п.

МОТИВИ

Основната цел на Закона за движението по пътищата е опазването на здравето, живота и имуществото на участниците в движението. Такава именно е и целта на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата. Законопроектът предвижда въвеждането на мерки за повишаване на ефективността на контрола за спазване на правилата за движение по пътищата, което ще има пряко въздействие върху безопасността на движението и ще доведе до ограничаване на пътнотранспортните произшествия и за намаляване на броя на жертвите по пътищата.

Промените предвиждат създаване на възможност за налагане на глоби с електронен фиш за нарушения, установени с технически средства и системи. Предвидените в законопроекта изменения и допълнения ще позволят въвеждането на ефективен механизъм за налагане и събиране на глобите за нарушения, установени с технически средства. Способът за установяване на нарушението с технически средства, записващи датата, точния час на нарушението и регистрационния номер на моторното превозно средство, предоставя необходимите и достатъчни данни за извършеното нарушение и за цялата фактическа обстановка, без възможност за субективно тълкуване и интерпретиране на обстоятелствата.

Към настоящия момент общата уредба на правилата за налагане на глоби с фиш, съдържаща се в Закона за административните нарушения и наказания, предвижда, че фиш може да се издава за маловажни нарушения, за които е предвидено наказание до 50 лева. Във всички случаи редът за налагане на глоби с фиш и случаите, в които може да се прилага този начин на санкциониране, трябва да са уредени в съответния специален закон. В съответствие със Закона за административните нарушения и наказания в Закона за движението по пътищата са уредени правилата за издаване на фиш. Предвидено е, че глоба може да се налага с фиш, включително за нарушения, установени с технически средства или системи за видеонаблюдение, но тези правила са относими само към маловажните нарушения, за които се предвижда глоба в размер до 50 лева. Същевременно, общата уредба за налагане на глоби с фиш, предвидена в Закона за административните нарушения и наказания, е неприложима в случаите на установяване на нарушенията чрез технически средства и системи. По тази причина е необходимо да бъдат направени промени в правната уредба, за да се създадат условия за работеща и ефективна система за установяване на нарушенията чрез технически средства, като бъде отчетена спецификата на установяването им по този начин. За тази цел е необходимо да бъдат променени общите правила за налагане на глоби с фиш, съдържащи се в Закона за административните нарушения и наказания, а в Закона за движението по пътищата да бъдат разписани специалните правила за установяването на нарушения чрез технически средства и системи за видеонаблюдение, записващи датата, точния час на нарушението и регистрационния номер на моторното превозно средство.

Промените в Закона за административните нарушения и наказания предвиждат въвеждане на понятието „електронен фиш” и разширяване на обхвата на закона в частта му относно правилата за обжалване на наказателните постановления.

С предложението за създаване на ал. 4 в чл. 39 изрично са уредени случаите на издаване на фиш, с който се налага глоба за нарушение, установено чрез техническо средство в отсъствието на контролен орган. Предвидена е възможност овластените за това контролни органи да налагат глоби над необжалваемия минимум, определен в закона. Създаването на специална норма, уреждаща издаването на електронен фиш за нарушения, установени и заснети с технически средства, е необходимо, тъй като, както вече бе посочено по-горе, общите правила за издаване на фиш са неприложими в тези случаи.

Измененията и допълненията в Раздел „Обжалване на наказателните постановления” имат за цел обхватът на правилата за обжалване на наказателните постановления да бъде разширен, като в него бъде включен и електронният фиш. По този начин ще се уреди и гарантира

правото на заинтересуваните лица да обжалват електронния фиш, тъй като с него ще бъдат налагани глоби над необжалваемия минимум.

С предложените със законопроекта изменения и допълнения на Закона за движението по пътищата се създават особени правила за налагане на глоба с фиш за нарушения, установени с технически средства и системи за видеонаблюдение, както и изменения и допълнения на някои административнонаказателни разпоредби.

В законопроекта подробно са разписани изискванията към електронния фиш – задължителните му реквизити и съдържанието му. Също така, разписани са подробно и административнопроцесуалните правила за издаването на електронния фиш, изпращането му на собственика на превозното средство, с което е извършено нарушението. Указани са начинът на уведомяване, сроковете за уведомяване, възможността да се правят възражения в предвидения за това срок. Посочени са основанията, на които може да бъде анулиран електронният фиш, както и срокът за неговото обжалване.

Предлагат се и изменения и допълнения в административнонаказателните разпоредби.

Законопроектът предвижда да бъде променен размерът на санкциите за водачи, управлявали моторно превозно средство с превишена скорост.

Анализите на пътнотранспортните произшествия сочат, че голяма част от тях са причинени от водачи, упралявали моторно превозно средство с превишена скорост. Административните наказания се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителят към спазване на установения правен ред и се въздейства възпитателно и предупредително върху останалите граждани. Целта на предвидените изменения в административнонаказателните разпоредби на закона е повишаване на ефективността на санкциите за извършените нарушения, което ще доведе до намаляване и предотвратяване на нарушенията.

Друга част от измененията и допълненията на Закона за движението по пътищата предвижда прецизиране на уредбата на правилата за паркиране.

През последните години е натрупана богата съдебна практика по прилагането на текстове от Закона за движението по пътищата /ЗДвП/ и съответните наредби във връзка с престоя и паркирането на превозни средства. Във връзка с опита и на общините в работата по прилагане на нормите от ЗДвП и подзаконовите нормативни актове, регулиращи тази специфична материя, е видна необходимостта от извършване на промени в някои от разпоредбите на ЗДвП.

Предложените промени са продиктувани от проблеми, свързани с действията по задържане с техническо средство „скоба” на моторно превозно средство /МПС/ и с принудителното преместване на неправилно паркирани МПС в населените места. Неясноти и проблеми възникват при тълкуването от съдебните инстанции на правомощията на специализираните дружества да осъществяват мерки от обхвата на правомощията на служителите на Министерството на вътрешните работи, ангажирани с контролни функции по ЗДвП като държавни контролни органи да налагат принудителни административни мерки в случаите на паркиране в нарушение на закона и подзаконовите нормативни актове.

С оглед на максимално прецизиране на правната материя, предлагаме в ЗДвП да бъде направено изменение на текста на чл. 99, ал. 1 от ЗДвП, който е основната нормативна база, регулираща правата на собственика на пътя да въвежда особен режим за паркиране в определени зони на пътища, части от пътища или райони. В сегашният вид, текстът не е променян от 2002 г. Междувременно е налице развитие на обществените отношения, свързани с паркирането в столицата, а вероятно и в други населени места, които налагат разширяване на зоните за платено паркиране, създаване на нови възможности в начините на заплащане, промени във времетраенето на паркирането. Развитието и усъвършенстването на отношенията в тази област налага необходимост от обособяване на повече от една зона за платено паркиране, които да се различават по своите граници и обхват, по размер на цени за паркиране и по максимално допустимото време за престой. Необходимостта от тези различия и диференциации е продиктувана от промените, свързани с интензитета на трафика на МПС и паркирането в различни части на градовете,

възникването на вторични центрове около които се обособяват и развиват зони за бизнес, за забавления, жилищни зони или комбинирани зони. От друга страна в зоната, регламентирана в чл. 99, ал. 1 се включват и местата, свързани с правото на лица с увреждания да паркират при преференциални условия, както и въвеждането на правото на платено паркиране на лицата по постоянен адрес. Настоящия текст на чл. 99, ал. 1 от ЗДвП не позволява нормативното и практическо уреждане на тези обществени отношения и се явява ограничителен спрямо цитираните възможности.

В тази връзка считаме за необходимо второто изречение на чл. 99, ал. 1, свързано с ограничено фиксиране на времето за паркиране да отпадне изцяло. Доколкото в първото изречение на чл. 99, ал. 1 от ЗДвП се уточнява, че този вид паркиране е в "определени часове на денонощието", е удачно да отпадне думата "кратковременно" паркиране и да се въведат понятията "възмездно" и "безвъзмездно" паркиране. По този начин ще се създаде стабилна законова основа за въвеждането на режим за преференциално паркиране на лицата с увреждания, както и да бъде уредено еднозначно по-дългосрочно паркиране в границите на контролираните зони от живущи на територията ня зоната или при друга ниобходимост оценена от стопанина на пътя.

С цел да се предотвратят нарушенията на водачи на МПС, които управляват моторно превозно средство по "BUS" лента, като по този начин възпрепятстват движинието на превозните средства от градския транспорт, затрудняват изпълнението на графика за превоз на пътници и предизвикват задръствания по основни градски артерии, считаме, че следва да се увеличи санкцията за този вид нарушения и същата да има по-голямо превантивно действие по отношение на водачите.

Със законопроекта се предлага създаването на фонд за безопасност на движението. Предвидено е в този фонд да постъпват глобите от нарушения, установени с технически средства и системи, чрез което ще се осигури възможност за финисиране на проекти, за закупуване на нови технически средства и за подновяване и модернизиране на материалната база.

ВНОСИТЕЛИ: Иван Вълков и група н.п.